

INSTITUT INTERUNIVERSITARI DE FILOLOGIA VALENCIANA

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

**Màster en Assessorament Lingüístic i Cultura Literària: aplicacions al
context valencià**

**Guia docent de l'assignatura: Comentari de textos aplicat a l'ensenyament
III: textos argumentatius i conversacionals**

Professor: Joan Borja i Sanz

1. Dades inicials d'identificació

Nom de l'assignatura:	Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals
Caràcter:	Formació específica
Màster:	Màster oficial en assessorament lingüístic i cultura literària: aplicacions al context valencià
Bloc troncal (primer any) o mòdul d'especialització (segon any):	Mòdul d'especialització: Assessorament lingüístic i cultura literària en l'ensenyament secundari
Institució:	Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Professor responsable i institució:	Joan Borja i Sanz. Universitat d'Alacant

2. Introducció a l'assignatura

Nom de l'assignatura:	Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals
Caràcter:	Formació específica
Bloc:	Mòdul d'especialització: Assessorament lingüístic i cultura literària en l'ensenyament secundari
Professor responsable:	Joan Borja i Sanz

3. Volum de treball

Assignatura: 2 crèdits	
Assistència a classes teòriques	7
Assistència a classes pràctiques	6
Preparació classes teòriques	3
Preparació classes pràctiques	7
Preparació treballs classes teòriques	3
Preparació treballs classes pràctiques	7
Realització d'exàmens	3
Preparació d'exàmens	7
Assistència a tutories	3
Assistència a seminaris i activitats	4
TOTAL VOLUM DE TREBALL	50

4. Objectius generals

Assignatura:	Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals
Els objectius d'aquesta assignatura	
1. Iniciar l'alumne en la metodologia del comentari de textos argumentatius i	

conversacionals en català

2. Conèixer les principals possibilitats analítiques -d'acord amb diverses perspectives epistemològiques- respecte dels textos argumentatius i conversacionals

3. Comentar críticament textos argumentatius i conversacionals d'acord amb els criteris explicats i consensuats a classe

5. Continguts

Assignatura: Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals

Els continguts d'aquesta assignatura són:

1. La conceptualització del text com a unitat de comunicació
2. Les aportacions de la tipologia textual al comentari de textos argumentatius i conversacionals
3. Les aportacions de l'anàlisi del discurs al comentari de textos argumentatius i conversacionals
4. L'adequació –o pragmàtica textual- en els textos argumentatius i conversacionals
5. La coherència -o semàntica textual- en els textos argumentatius i conversacionals
6. La cohesió -o sintaxi textual- en els textos argumentatius i conversacionals
7. El comentari de textos concrets, amb una atenció particular als mecanismes de la conversa i a les estratègies comunicatives de la persuasió i la convicció

6. Destreses

Assignatura: Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals

En finalitzar l'assignatura, l'alumnat ha de conèixer les principals metodologies del comentari textual i, sobretot, ha de ser capaç d'aplicar els coneixements adquirits al comentari efectiu d'un determinat corpus de textos argumentatius i conversacionals.

7. Actituds i habilitats socials

Assignatura: Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i

conversacionals

En finalitzar l'assignatura, l'alumnat ha de ser conscient de la diversitat de perspectives possibles i de la complexitat que comporta el comentari d'un text. Tanmateix, ha de ser, així mateix, capaç de gestionar coherentment els continguts tractats i de confeccionar propostes personals i concretes per al comentari de textos argumentatius i conversacionals. D'aquesta manera, ha de saber valorar críticament l'eficàcia i les estratègies comunicatives que determinats textos argumentatius o conversacionals presenten en les inèrcies socials.

8. Temari

Assignatura: Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals

Tema		Hores presencials
1.	Una perspectiva pragmàtica en el comentari de textos: el text com a unitat de comunicació	1
2.	Comentari de textos i tipologia textual. La noció de seqüència textual. Seqüències textuais argumentatives i seqüències textuais conversacionals	1
3.	Comentari de textos i anàlisi del discurs. Anàlisi del discurs argumentatiu. Anàlisi del discurs conversacional	2
4.	Adequació o pragmàtica textual. Text, cotext i context; enunciació i enunciat; comunicació verbal i no verbal; coneixements enciclopèdics i concepte de marc; les veus del discurs; el punt de vista i l'empatia; la polifonia; la variació lingüística; el concepte d'implicatura conversacional; informacions implícites i informacions explícites; intertextualitat; etc.	1
5.	Coherència o semàntica textual. Estructura; tema; progressió temàtica i organització de la informació; isotopia; etc.	1
6.	Cohesió o sintaxi textual. Deïxi, anàfora i el·lipsi, cohesió lèxica; temps de l'enunciació i temps de l'enunciat; connectors i marcadors discursius; modalització; discurs reportat; diversitat de veus; estil cohesionat i estil segmentat; recursos estilístics; etc.	1
7.	Comentari de textos concrets. Caracterització de seqüències textuais argumentatives i conversacionals. Estratègies comunicatives per a la persuasió i la convicció. Estratègies comunicatives conversacionals	6

9. Bibliografia i altres recursos

ADAM, J. M. (1990): *Éléments de linguistique textuelle*, Liège, Mardaga.

— (2001): *Les textes: types et prototypes. Récit, description, argumentation, explication et dialogue*, París, Nathan.

- BERENGUER, JOSEFA A. (1994): *Estrategias del discurso conversacional: algunos casos de relato conversacional en catalán y en español*, València, Universitat de València.
- BRIZ, A. (2000): «Las unidades de la conversación», en A. Briz & Grupo Val. Es. Co.: *¿Cómo se comenta un texto coloquial?*, Barcelona, Ariel, p. 51-80.
- CORTÉS RODRÍGUEZ, L. i A. M. BAÑÓN HERNÁNDEZ (1997): *Comentario lingüístico de textos orales I. Teoría y práctica (La tertulia)*, Madrid, Arco Libros.
- CORTÉS RODRÍGUEZ, L. i A. M. BAÑÓN HERNÁNDEZ (1998): *Comentario lingüístico de textos orales II: El debate y la entrevista*, Madrid, Arco Libros.
- CUENCA, M. J. (1996): *Comentari de texts*, València, Bullent.
- DOMÍNGUEZ GARCÍA, N. (2002): *La organización del discurso argumentativo: los conectores*, Salamanca, Universidad de Salamanca.
- GALLARDO, B. (1996): *Análisis conversacional y pragmática del receptor*, Valencia, Episteme.
- GALLARDO, B. (1998a): *Comentario de textos conversacionales I. De la teoría al comentario*, Madrid, Arco/Libros.
- GALLARDO, B. (1998b): *Comentario de textos conversacionales II. Los textos*, Madrid, Arco/Libros.
- HALLIDAY, M. A. K. (1985a): *An Introduction to Functional Grammar*, E. Arlond, Londres.
- (1985b): *Spoken and Written Language*, Oxford University Press, Oxford.
- LEVINSON, STEPHEN C. (2004): *Significados presumibles: la teoría de la implicatura conversacional generalizada*, Madrid, Gredos.
- MAINGUENEAU, D. i SALVADOR V. (1995): *Elements de lingüística per al discurs literari*, València, Tàndem.
- MARÍN, M. J. (2005): *Marcadors discursius procedents dels verbs de percepció: argumentació implícita en el debat electoral*, València, Universitat de València.
- PERELMAN, C. i L. OLBRECHTS-TYTECA (1989): *Tratado de la argumentación. La nueva retórica*, Madrid, Gredos.
- PLANTIN, C. (1998): *La argumentación*, Barcelona, Ariel
- PORTOLÉS, J. (1993): «La distinción entre los conectores y otros marcadores del discurso en español», *Verba*, 20, pàg. 141-170.
- SALVADOR, V. (1994): «Els marcadors discursius en l'assaig: algunes estratègies de l'escriptura de Joan Fuster», *Catalan Review*, 7, 1-2, pàg. 323-334

10. Coneixements previs

Assignatura: Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals

Competència lingüística -oral i escrita- en català. Nocions bàsiques de lingüística

11. Metodologia

Assignatura: Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals

Aquesta assignatura combina els continguts teòrics amb la pràctica de l'anàlisi textual. S'hi han programat 7 sessions teòriques i 6 pràctiques, amb una doble possibilitat de seguiment: docència presencial o virtual. En les sessions teòriques -les inicials-, el professor exposarà els continguts necessaris per a la iniciació en el comentari de textos argumentatius i conversacionals, i tractarà nocions i conceptes essencials per al comentari d'aquests tipus de text. En les 6 sessions pràctiques les nocions i els conceptes tractats s'aplicaran al comentari concret d'un corpus de textos facilitat pel professor. Les exposicions de l'alumnat i el debat amb el professor configuren la fórmula definitiva d'aquesta segona part presencial de l'assignatura.

12. Avaluació de l'aprenentatge

Assignatura: Comentari de textos aplicat a l'ensenyament III: textos argumentatius i conversacionals

L'avaluació serà contínua, de manera que es tindrà en compte la participació activa de l'alumnat en les diferents sessions programades (presencials o a distància). Per aquest concepte -la preparació de comentaris i les intervencions en les sessions de treball-, cada alumne obtindrà una qualificació amb valor del 50% en la nota final. L'altre 50% de la qualificació s'obtindrà per mitjà d'un únic treball comú per a totes les assignatures que, com aquesta, integren l'àrea de producció textual.